

ÅRSRAPPORT 2014

ØSTLANDSSAMARBEIDET

- et nettverkssamarbeid mellom åtte fylkeskommuner

AKERSHUS
BUSKERUD
HEDMARK
OPPLAND
OSLO
TELEMARK
VESTFOLD
ØSTFOLD

FORSIDE: MARIT ROLAND STEDSSPESIFIKT VERK
"Paper Drawing #9" I SILOEN PÅ PAPIRBREDDEN DRAMMEN.
ØSTLANDSUTSTILLINGEN 2014
FOTO: MARIT ROLAND

FOTO SIDE 18 (VIGNETT): ScanStockPhoto AS.
FOTO ELLERS I RAPPORTEN UTEN ANGITT KILDE:
ØSTLANDSSAMARBEIDET/IN'BY AS

LAYOUT:
IN'BY AS VED HELENE THORSTENSEN

HØYDEPUNKTER 2014

Arbeid for å sikre og forsere InterCity-utbyggingen

Det er bred enighet i kontaktutvalget om at fylkeskommunene fortsatt vil stå sammen om InterCity-utbyggingen som det viktigste samferdselsprosjektet for Østlandet. Arbeidet for å sikre at utbyggingen gjennomføres fullt ut fortsetter, og Østlandssamarbeidet mener at dette bør kunne skje innen 2027. Østlandssamarbeidet og Jernbaneverket arrangerte i fellesskap InterCity-konferansen 2014. Oppslutningen om konferansen ble meget god med over 200 deltakere. InterCity-utbyggingen var også hovedtema i to møter med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet og i høring med Transport- og kommunikasjonskomiteen.

Revidert Østlandspakke 2018-2027

Arbeid med revisjon av Østlandspakka, med sikte på innspill til Nasjonal transportplan 2018-2027, ble igangsatt i 2014. Økt satsing på jernbane og annen kollektivtrafikk er de viktigste prioriteringene. Samtidig er det nødvendig å fullføre utbyggingen av hovedvegene gjennom landsdelen. Satsing på kollektivtransport, gange og sykkel, samt mer gods-transport på sjø og bane, vil være avgjørende for å redusere utslippene av klimagasser og andre stoffer som fører til lokal luftforurensing.

Rapport om knutepunktutvikling under arbeid

Utvikling av gode knutepunkter er avgjørende for et effektivt og kundevennlig kollektivsystem. Fagpolitisk utvalg for samferdsel gav i 2014 mandat til en bredt sammensatt arbeidsgruppe som i januar 2015 vil levere en rapport med forslag til videre fylkeskommunalt engasjement for knutepunktutvikling – i samarbeid med andre berørte parter.

Fagskolen og oppfølging av forskningsprosjekt sentralt innen opplæring

Fagskolen ble et hovedtema i 2014, med innspill til NOU-utvalg, politisk sak i fylkeskommunene og felles innspill fra kontaktutvalget til Kunnskapsdepartementet og stortingskomiteen, samtidig som fagskolene startet opp prosjekt Yrkeshøgskole.

Seks av fylkeskommunene gav i 2012 NIFU i oppdrag å gjennomføre oppfølging av forskningsprosjektene «Bortvalg og kompetanse» (2002-2007). Fagpolitisk utvalg fikk resultatene framlagt på nyåret 2014. Hovedkonklusjonen er at utdanning lønner seg.

Samarbeidet mellom Østlandsfylkene og Schleswig-Holstein markert i Kiel

Fredsslutningen i Kiel 14. januar 1814 avsluttet Napoleonskrigene i Norden, og gav støtet til den norske selvstendighetsbevegelsen. Markering av Kiel-freden ble starten på 200-årsjubileet for den norske grunnloven. Hovedarrangementet fant sted i Kiel 14. januar 2014, og var det første offisielle arrangementet i vår grunnlovsfeiring og det eneste utenfor Norge. Østlandssamarbeidet deltok i planlegging og gjennomføring av markeringen i nært samarbeid med sekretariatet for grunnlovsjubileet på Stortinget, den norske ambassaden i Berlin og våre samarbeidspartnere i delstaten Schleswig-Holstein. Ett av høydepunktene var kulturinnslaget på Kiel slott, der en dans-drama klasse fra Skien videregående skole deltok sammen med et ungdomssymfoniorkester fra Ernst Barlach Gymnasium. Gjensitt fra Kiel til Skien ble gjennomført i november og en konsert holdt på Ibsenhuset.

Styrket samarbeid med nasjonale myndigheter

Det gode samarbeidet med Utenriksdepartementet (UD) og Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) er videreført i 2014. Dialogmøter er gjennomført med europaminister Vidar Helgesen og statssekretær i KMD, Jardar Jensen, av henholdsvis kontaktutvalget og internasjonalt fagpolitisk utvalg. Østlandssamarbeidet har bidratt aktivt i rulleringen av regjeringens Tyskland-strategi og i arbeidet med å etablere en ny digital læringsressurs om Norge og EU/EØS – tilrettelagt for undervisning i videregående skole. Utvikling av nye Interreg-program for Østersjøen, Nordsjøen og Europa for 2014 – 2020 har vært høyt på dagsorden. Østlandssamarbeidet har hatt spesielt fokus på Østersjø-programmet, som nasjonalt kontaktpunkt. Østlandssamarbeidet var i mai vertskap for møte i Europapolitisk forum i samarbeid med Østfold fylkeskommune.

INNHold

HØYDEPUNKTER 2014	3
Arbeid for å sikre og forsere InterCity-utbyggingen	3
Revidert Østlandspakke 2018-2027	3
Rapport om knutepunktutvikling under arbeid	3
Fagskolen og oppfølging av forskningsprosjekt sentralt innen opplæring	3
Samarbeidet mellom Østlandsfylkene og Schleswig-Holstein markert i Kiel	3
Styrket samarbeid med nasjonale myndigheter	3
SAMARBEID MELLOM ÅTTE FYLKESKOMMUNER	5
Kontaktutvalget er øverste organ innen Østlandssamarbeidet	5
Kontaktutvalgets medlemmer 2014	5
Rådmannsutvalget	5
FAGPOLITISKE UTVALG	6
Kontaktutvalget beslutter antall fagpolitiske utvalg i Østlandssamarbeidet	6
ORGANISASJON OG REGIONALT SAMARBEID	7
Organisasjonskart for Østlandssamarbeidet i 2014	7
Faggruppene utgjør administrativ basis	7
SAMFERDSEL	8
Transportsystemet på Østlandet er viktig for hele landet	8
Full InterCity-utbygging fortsatt viktigste samferdselssak for Østlandet	8
Stor oppslutning om InterCity-konferansen 2014	9
Arbeid med revisjon av Østlandspakka igangsatt	9
Egen arbeidsgruppe etablert for knutepunktutvikling	10
Gjennomgående billetter er ønskelig i kollektivtrafikken	11
TransGovernance – et Interreg prosjekt om flernivåstyring og samferdsel	11
Deltakelse i nytt Interreg-prosjekt?	11
OPPLÆRING, KOMPETANSE OG VERDISKAPING	12
Skoleeierperspektivet legges til grunn	12
Oppfølging av forskning ved fylkeskommuner i Østlandssamarbeidet	13
Kvalitet i opplæringen med samarbeid over fylkesgrensene	13
Høyere utdanning – med særlig fokus på utvikling av fagskolen	14
Tiltakspakke for økt konkurransekraft – opplæring ut fra næringslivets behov	14
EUROPAPOLITISK SAMARBEID	15
Samarbeidet mellom Østlandsfylkene og Schleswig-Holstein markert i Kiel	15
Styrket samarbeid med nasjonale myndigheter	16
Interreg - et viktig område for samarbeid nasjonalt og i Europa	16
BSSSC og Østersjøsamarbeidet sentralt også i 2014	17
Nordsjøkommisjonen (NSC) rundet 25 år	17
Assembly of European Regions (AER) har gjennomgått store endringer	17
Nettverket ØstsamUng videreføres	18
Representanter fra Østlandssamarbeidet møtte gruppe fra Europarådet	18
Bedre samordning og grunnlag for europaarbeidet	18
ØSTLANDSUTSTILLINGEN	19
NYE INNSATSOMRÅDER 2014	20
Tiltakspakke for økt konkurransekraft	20
Kommune- og regionreform	20
ØKONOMI	21
Hovedoversikt	21
Økonomisk oversikt etter formål	21
REVISORBEKREFTELSE	22

SAMARBEID MELLOM ÅTTE FYLKESKOMMUNER

Større politisk gjennomslagskraft og bedre ressursutnyttelse er grunnlaget for Østlandssamarbeidet, som er et frivillig nettverkssamarbeid mellom de åtte fylkeskommunene på Østlandet: Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold. Fylkeskommunene har to hovedmål for deltakelsen i Østlandssamarbeidet:

- felles påvirkning av eksterne beslutningsorganer
- utnyttelse av stordriftsfordeler gjennom felles prosjekt- og utviklingsarbeider

Kontaktutvalget er øverste organ innen Østlandssamarbeidet

Østlandssamarbeidet ble formelt etablert 19. mars 1993. Samarbeidet utfører de oppgaver fylkeskommunene er enige om å løse i fellesskap. Det kan være oppgaver både av politisk og administrativ karakter. Alle fylkeskommuner inviteres til å delta i oppgaver og aktiviteter i regi av Østlandssamarbeidet, men det er opp til den enkelte fylkeskommune å beslutte hvorvidt den ønsker å delta i ulike prosjekter.

Gjennom vedtak i kontaktutvalget kan Østlandssamarbeidet fremme felles anbefalinger til politisk behandling i de åtte fylkeskommunene. Hver fylkeskommune er representert med tre medlemmer i kontaktutvalget: politisk leder (fylkesordfører, fylkesrådsleder eller byrådsleder), opposisjonsleder og representant for administrativ leder (fylkesrådmann, fylkesdirektør eller kommunaldirektør).

Kontaktutvalgets medlemmer 2014

Kontaktutvalget 2011-2015 ledes av fylkesordfører Ole Haabeth. Nestleder er fylkesordfører Per-Eivind Johansen.

Ole Haabeth,
foto: Østfold fylkeskommune

Per-Eivind Johansen
foto: Vestfold fylkeskommune

FYLKESKOMMUNE	FYLKESORDFØRER/RÅDSLEDER BYRÅDSLEDER	OPPOSISJONSLEDER	FYLKESRÅDMANN/-DIREKTØR/ KOMMUNALDIREKTØR
AKERSHUS	ANETTE M. SOLLI (H)	SIRI HOV EGGEN (A)	TRON BAMRUD
BUSKERUD	MORTEN ERIKSØD (H)	ROGER RYBERG (A)	RUNAR HANNEVOLD
HEDMARK	PER GUNNAR SVEEN (A)	FRØDE K. MIDTLUND (H)/SOLVEIG SEEM (H)	HANNE VARHAUG SØBERG
OPPLAND	GRO LUNDBY (A)	JØRAND ØDEGÅRD LUNDE (H)	HJALMAR SOLBJØR
OSLO	STIAN BERGER RØSLAND (H)	LIBE RIBER-MOHN (A)	NILS HOLM
TELEMARK	TERJE RIIS-JOHANSEN (SP)	GUNN MARIT HELGESEN (H)	EVY-ANNI EVENSEN
VESTFOLD	PER-EIVIND JOHANSEN (H)	ARVE HØIBERG (A)	EGIL JOHANSEN
ØSTFOLD	OLE HAABETH (A)	GRETHA KANT (H)	ODD ROALD ANDREASSEN

Rådmannsutvalget

Rådmannsutvalget samordner den administrative behandlingen av saker i Østlandssamarbeidet. Rådmannsutvalget hadde i 2014 følgende medlemmer:

AKERSHUS	FYLKESRÅDMANN TRON BAMRUD
BUSKERUD	FYLKESRÅDMANN RUNAR HANNEVOLD
HEDMARK	FYLKESDIREKTØR HANNE VARHAUG SØBERG
OPPLAND	ASS. FYLKESRÅDMANN HJALMAR SOLBJØR
OSLO	KOMMUNALDIREKTØR NILS HOLM
TELEMARK	FYLKESRÅDMANN EVY-ANNI EVENSEN
VESTFOLD	FYLKESRÅDMANN EGIL JOHANSEN
ØSTFOLD	ASS. FYLKESRÅDMANN ODD ROALD ANDREASSEN

Kommunaldirektør Nils Holm, Oslo kommune, er leder av rådmannsutvalget. Fylkesrådmann Tron Bamrud, Akershus fylkeskommune, er nestleder.

Nils Holm,
foto: Oslo kommune

Tron Bamrud,
foto: Akershus fylkeskommune

FAGPOLITISKE UTVALG

Målsettingen med fagpolitiske utvalg innen Østlandssamarbeidet er å oppnå bredere politisk deltakelse, sterkere involvering i arbeidet og mer kraft i de valgte fokusområdene. De fagpolitiske utvalgene skal være fora for informasjons- og erfaringsutveksling mellom fylkeskommunene, for samordning av synspunkter og for oppfølging av Østlandssamarbeidets arbeidsprogram innen sine respektive arbeidsområder.

Kontaktutvalget beslutter antall fagpolitiske utvalg i Østlandssamarbeidet

Fylkeskommunene anbefales å oppnevne medlem både fra posisjon og opposisjon til hvert fagpolitisk utvalg. Det er likevel opp til den enkelte fylkeskommune å beslutte om den ønsker å delta i et fagpolitisk utvalg, og om den vil delta med ett eller to medlemmer. Østlandssamarbeidet hadde i 2014 tre fagpolitiske utvalg.

Gunn Marit Helgesen – leder, foto: Dan Riis/Telemark fylkeskommune

Ivar Odnes – nestleder, foto: Oppland fylkeskommune

Aasa Gjestvang – leder, foto: Per Erik Holland

Bjørn T. Ødegården – nestleder, foto: Buskerud fylkeskommune

Trond Johansen – leder, foto: Buskerud fylkeskommune

Kåre Pettersen – nestleder, foto: Vestfold fylkeskommune

INTERNASJONALT FAGPOLITISK UTVALG

AKERSHUS	LARS SALVESEN (KRF) OG SIRI HOV EGGEN (A)
BUSKERUD	BRITT HOMSTVEDT (FRP) OG ROGER RYBERG (A)
HEDMARK	LASSE JULIUSSEN (A) OG ERIK RINGNES (V)
OPPLAND	IVAR ODNES (SP) OG LASSE LEHRE (H)
OSLO	ANNE SIRI KOKSRUD (V)
TELEMARK	LISE WIIK (A) OG GUNN MARIT HELGESEN (H)
VESTFOLD	KAREN ANNE KJENDLIE (H)/LENE WESTGAARD HALLE (H) OG IVAR RAMBERG (SV)
ØSTFOLD	PER INGE BJERKNES (SP) OG FREDRIKKE STENSØD (FRP)

FAGPOLITISK UTVALG FOR OPPLÆRING, KOMPETANSE OG VERDISKAPING

AKERSHUS	ARNE RUNE GJELSVIK (FRP) OG ANDREAS HALSE (SV)
BUSKERUD	ELIZABETH SKOGRAND (H) OG BJØRN TORE ØDEGÅRDEN (A)
HEDMARK	AASA GJESTVANG (SP) OG TONE COUCHERON (FRP)
OPPLAND	ANNE LISE FREDLUND (SV) OG SANNO SARROMAA (V)
OSLO	(Oslo har valgt å ikke delta i dette fagpolitiske utvalget)
TELEMARK	JØRUND A. RUUD (A) OG FRODE LIEUNG (H)
VESTFOLD	FRODE G. HESTNES (FRP) OG BERIT EIVI NILSEN (A)
ØSTFOLD	INGER-CHRISTIN TORP (A) OG SIMEN NORD (H)

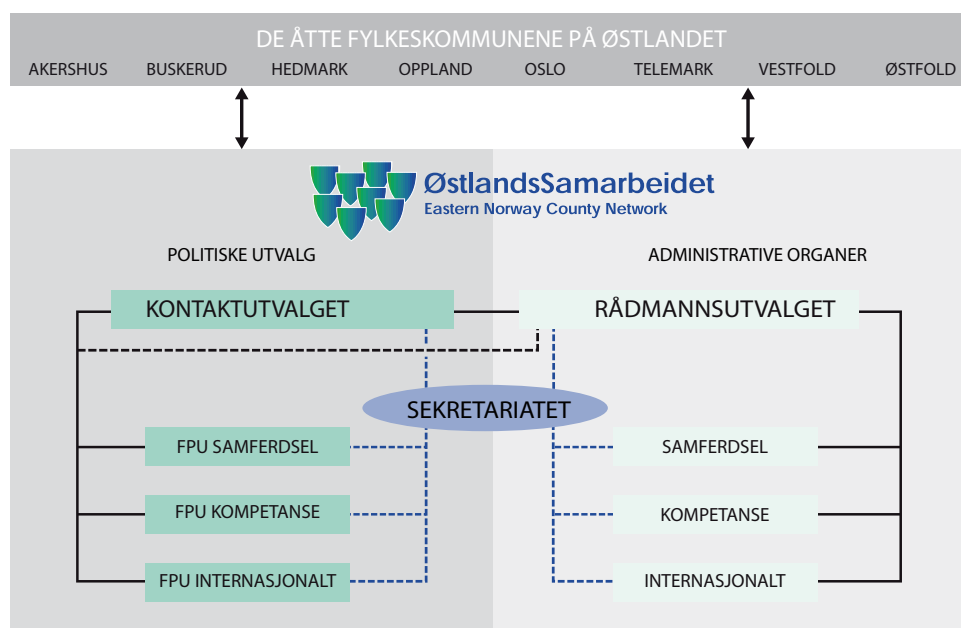
FAGPOLITISK UTVALG FOR SAMFERDSEL

AKERSHUS	TIM A. HOLMVIK (H)/GUNNAR MELGAARD (H) OG RUTH SOLVEIG BIRKELAND (SV)
BUSKERUD	TROND JOHANSEN (KRF) OG ANNE SANDUM (A)
HEDMARK	ANNE KARIN TORP ADOLFSEN OG HELGE THOMASSEN (PP)
OPPLAND	REIDUN GRAVDAHL (A) OG EIVIND BRENNÅ (V)
OSLO	GURI MELBY (V)
TELEMARK	SIGBJØRN MOLVIK (SV) OG EDVARD MÆLAND (H)
VESTFOLD	KÅRE PETTERSEN (V) OG TOM STRØMSTAD OLSEN (A)
ØSTFOLD	OLAV MOE (KRF) OG GRETHA KANT (H)

ORGANISASJON OG REGIONALT SAMARBEID

Østlandssamarbeidets organisasjon tilpasses kontinuerlig i forhold til de arbeidsoppgaver kontaktutvalget prioriterer. Administrative fag- og nettverksgrupper er avgjørende for å tilrettelegge for både politisk og administrativt samarbeid.

Organisasjonskart for Østlandssamarbeidet i 2014

Faggruppene utgjør administrativ basis

Den administrative faggruppa for opplæring og kompetanse ble i 2014 ledet av fylkesdirektør Einar Wium fra Østfold fylkeskommune. Internasjonal administrativ gruppe ble ledet av Kjersti Garberg, internasjonal koordinator i Østfold fylkeskommune, fram til april. Rune Bakkevoll, internasjonal rådgiver i Akershus fylkeskommune, har ledet gruppa resten av 2014. Den administrative samferdselsgruppa ble ledet av seniorrådgiver Tom Granquist fra Akershus fylkeskommune.

Østlandssamarbeidet har et eget sekretariat

Sekretariatet for Østlandssamarbeidet er et service- og samordningsorgan for de ulike grupper og utvalg som er etablert innen Østlandssamarbeidet. Akershus fylkeskommune er arbeidsgiver for sekretariatet. Sekretariatet har tre fast ansatte medarbeidere: Inge Brørs, Ann Irene Sæternes og Unn Ribe. Borghild Krossli har vært innleid som ungdomskoordinator også i 2014. Bjørn Reisz har siden høsten 2012 vært engasjert som prosjektleder for Interreg-prosjektet TransGovernance.

Tiltak for å styrke det regionale samarbeidet

Etter initiativ fra Oslo kommune ble det våren 2014 igangsatt et arbeid med sikte på å styrke samarbeidet mellom samarbeidsalliansen Osloregionen, Osloregionens Europakontor og Østlandssamarbeidet. En politisk styringsgruppe, med tre representanter fra hver av de tre organisasjonene, anbefalte på slutten av året at det ikke gås videre med noe forslag om formell sammenslåing av dagens organisasjoner, men at det vurderes tiltak for å styrke samarbeid og arbeidsdeling mellom dem. Tilrådingen fra den politiske styringsgruppen forutsettes behandlet i de respektive organisasjonene i 2015.

SAMFERDSEL

Østlandssamarbeidet fortsetter arbeidet for å sikre at InterCity-utbyggingen gjennomføres fullt ut, og mener at dette bør kunne skje innen 2027. Det er bred enighet i kontaktutvalget om at fylkeskommunene fortsatt vil stå sammen om InterCity-utbyggingen som det viktigste samferdselsprosjektet for Østlandet. Østlandssamarbeidet og Jernbaneverket arrangerte i fellesskap InterCity-konferansen 2014. InterCity-utbyggingen var også hovedtema i to møter med den politiske ledelse i Samferdselsdepartementet og i høring med Transport- og kommunikasjonskomiteen.

Arbeid med revisjon av Østlandspakka ble igangsatt i 2014. Økt satsing på jernbane og annen kollektivtrafikk er de viktigste prioriteringene. Samtidig er det nødvendig å fullføre utbyggingen av hovedvegene gjennom landsdelen. Satsing på kollektivtransport, gange og sykkel, samt mer godstransport på sjø og bane, vil være avgjørende for å redusere utslippene av klimagasser og andre stoffer som fører til lokal luftforurensing.

Utvikling av gode knutepunkter er avgjørende for et effektivt og kundesvennlig kollektivsystem. Fagpolitisk utvalg for samferdsel gav i 2014 mandat til en bredt sammensatt arbeidsgruppe som i januar 2015 vil levere en rapport med forslag til videre fylkeskommunalt engasjement for knutepunktutvikling – i samarbeid med andre berørte parter.

Transportsystemet på Østlandet er viktig for hele landet

Østlandet er navet i det nasjonale transportsystemet, og de viktigste forbindelsene mellom Norge og utlandet går gjennom landsdelen. Et velfungerende transportsystem på Østlandet er avgjørende for hele landet. Både for næringslivet og befolkningen i de andre landsdelene vil kapasiteten i transportsystemet på Østlandet være av stor betydning. Flaskehalser på Østlandet gir negative virkninger i form av lengre transporttid til og fra de andre landsdelene.

Full InterCity-utbygging fortsatt viktigste samferdselssak for Østlandet

InterCity-utbyggingen innebærer samfunnsbygging for mange tiår framover. Utbyggingen vil gi større og mer funksjonelle bo- og arbeidsmarkeder, økt konkurranseevne for bedriftene gjennom bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft og mer pålitelig godstransport, en mer balansert og bærekraftig utvikling på Østlandet og bedre miljø både lokalt og nasjonalt.

InterCity-utbyggingen vil gi redusert reisetid til Bergen, Trondheim og Göteborg. Framtidig sammenknytning med Sørlandsbanen vil redusere reisetiden og binde deler av Agder, nedre Telemark og Vestfold sammen til en region. Utbedring av jernbanen fra Halden til svenskegrensa og videre til Öxnered i Sverige vil gi store forbedringer både for gods- og persontrafikk til og fra Sør-Sverige og Kontinentet.

Det er bred enighet i kontaktutvalget om at fylkeskommunene fortsatt vil stå sammen om InterCity-utbyggingen som det viktigste samferdselsprosjektet for Østlandet. InterCity-utbyggingen var derfor hovedtema da en politisk delegasjon fra Østlandssamarbeidet møtte samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen i slutten av februar. Det var også et sentralt tema i dialog mellom statssekretær John-Ragnar Aarset og fagpolitisk utvalg for samferdsel ved utvalgets møte i september.

- PARSELL SOM INNGÅR I IC-UTBYGGINGEN, TRINN 1 FERDIG 2024
- PARSELL SOM INNGÅR I IC-UTBYGGINGEN, TRINN 2 FERDIG 2026
- PARSELL SOM INNGÅR I IC-UTBYGGINGEN, TRINN 3 FERDIG 2030
- PARSELL HVOR DELER FERDIGSTILLES I TRINN 2 OG 3
- RINGERIKSBANEN, FERDIGSTILLELSE IKKE AVKLART
- UTBYGGING PÅGÅR
- FERDIG INFRASTRUKTUR

Jernbaneverkets forslag til framdrift for InterCity-utbyggingen, basert på fullføring i 2030.
Illustrasjon: Jernbaneverket (bearbeidet av IN'BY)

InterCity-utbyggingen var også hovedtema i november da en politisk delegasjon fra Østlandssamarbeidet møtte Transport- og kommunikasjonskomiteén til høring om forslaget til statsbudsjett for 2015. Jernbaneverket har lagt opp til dialog og samarbeid med kommuner, fylkeskommuner og andre interessenter for å sikre raske og gode planprosesser. En samarbeidsgruppe – med Jernbaneverkets ledelse, en ordfører og en fylkesordfører for hver banestrekning og én fylkesmann – ble høsten 2014 reetablert for å fungere som en gjensidig informasjonsarena og et forum for å medvirke til raske og effektive planprosesser. Fra Østlandssamarbeidet deltar fem politiske representanter i samarbeidsgruppa.

Stor oppslutning om InterCity-konferansen 2014

Østlandssamarbeidet og Jernbaneverket arrangerte i fellesskap InterCity-konferansen 2014. Konferansen hadde som formål å bidra til å opprettholde fokus på denne utbyggingen, bidra til nyttig erfaringsutveksling mellom involverte parter og gi oppdatert informasjon til interesserte som ikke direkte er involvert i konkrete planprosesser.

Oppslutningen om konferansen ble meget god. I overkant av 200 politikere og beslutningstakere, planleggere, utbyggere og representanter for interesseorganisasjoner deltok. Blant innleiderne var samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen, ass. jernbanedirektør Gunnar G. Løvås, konsernsjef Geir Isaksen i NSB og Østlandssamarbeidets leder Ole Haabeth.

Gis det forutsigbar økonomi, mente Jernbaneverket at utbyggingen kan være fullført i 2027. Samferdselsministeren kunne imidlertid ikke love full utbygging før i 2030.

Arbeid med revisjon av Østlandspakka igangsatt

Østlandspakka er et felles samferdselspolitisk dokument for Oslo kommune og de sju fylkeskommunene som deltar i Østlandssamarbeidet. Hovedmålet med Østlandspakka er et opplegg for forsert samferdselsutbygging på Østlandet, med sikte på å oppnå reduksjon i ulykker, bedre framkommelighet for næringslivet og reduserte miljøulempen.

Østlandspakka ble første gang utarbeidet i 1999, som innspill til de statlige transportetatene i deres arbeid med Nasjonal transportplan (NTP) 2002–2011. Østlandspakka er siden blitt revidert hvert fjerde år, forrige gang i forbindelse med transportetatenes arbeid med NTP 2014–2023.

Andreas Hompeland blåste i gang InterCity-konferansen

Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen var blandt innleiderne

Stor oppslutning om InterCity-konferansen

Prosjektleder Anne Siri Haugen orienterte om planprosessen

Østlandssamarbeidets kontaktutvalg og fagpolitisk utvalg for samferdsel har lagt opp til et arbeidsopplegg der høringsutkast til Revidert Østlandspakke 2018-2027 skal behandles i kontaktutvalget i mars 2015. Etter høring i fylkeskommunene er det lagt opp til sluttbehandling i kontaktutvalget i juni 2015.

Revidert Østlandspakke lages som et innspill til Nasjonal transportplan 2018-2027, og det er derfor lagt opp til nær kontakt med nasjonale samferdselsmyndigheter. Fagpolitisk utvalg har i løpet av året hatt dialog med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet og med vegdirektøren. Utvalget har også fått orienteringer om «Bred samfunnsanalyse av godstransport» og konseptvalgutredningen for økt transportkapasitet inn mot og gjennom Oslo. I regi av den administrative samferdselsgruppa ble det våren 2014 gjennomført et eget seminar om godstransport på sjø og bane.

Egen arbeidsgruppe etablert for knutepunktutvikling

I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2014-2023 er det sagt at fylkeskommunene bør ha et overordnet ansvar for å peke ut de viktigste stamrutene for kollektivtransport og de viktigste knutepunktene, mens kommunene bør legge til rette for hensiktsmessig arealutvikling, og særlig at det fortettes rundt kollektivknutepunktene.

Utfordringene med utvikling av gode knutepunkter krever samspill mellom mange parter – og partene må kunne legge inn ressurser samtidig eller i henhold til avtalte tidspunkter. Helhetlig knutepunktutvikling omfatter i de fleste tilfelle infrastruktur for drift av kollektivtrafikken, servicetilbud til de reisende og by- og tettstedutvikling.

Fagpolitiske utvalg for samferdsel vedtok i januar 2014 mandat for en arbeidsgruppe for knutepunktutvikling. Formålet er å følge opp fylkeskommunens ansvar for rolleavklaring og å bidra til en bedre struktur i arbeidet med utvikling av knutepunkter, slik at det blir færrest mulig gråsoner. I tillegg til representanter fra fylkeskommunene og noen av kollektivselskapene, deltar representanter fra Statens vegvesen, Jernbaneverket, NSB og Rom Eiendom i gruppa, som skal levere sin anbefaling til fagpolitisk utvalg i januar 2015.

Arbeidsgruppe for knutepunktutvikling

Gjennomgående billetter er ønskelig i kollektivtrafikken

Over lang tid er det gjort en innsats for å få til et mer sømløst billetteringssystem på tvers av fylker. Muligheter og utfordringer tilknyttet dette tema ble diskutert i et arbeidsseminar mellom fagpolitisk utvalg og en administrativ arbeidsgruppe i mai 2014.

Oppland fylkeskommune oppfordret høsten 2014 Østlandssamarbeidet til å ta initiativ til å arrangere nødvendige samlinger/møter mellom de aktuelle fylkeskommuner og NSB på Østlandet for å få en god politisk arena for å få fokus på arbeidet med billettsamarbeid på tvers av fylkene og få koordinert dette på en bedre måte.

Bortimot 70 prosent av alle kollektivreiser foregår på Østlandet, og det er her behovet for gjennomgående billetter er størst. Det er likevel viktig at opplegg og avtaler her tilrettelegges i samsvar med det arbeid som skal igangsettes på nasjonalt nivå for å følge opp Stortingets vedtak i juni 2014 om gjennomgående billettering på nasjonalt nivå.

Som et første ledd i oppfølgingen av denne utfordringen, ble det i november igangsatt et forprosjekt for å konkretisere muligheter og konsekvenser av gjennomgående billetter i fylkene på Østlandet. Forprosjektet gjennomføres i samarbeid med Vegdirektoratet, som har ansvar for det nasjonale arbeidet med gjennomgående billettering.

Medlemmer i administrativ billetteringsgruppe

TransGovernance – et Interreg prosjekt om flernivåstyring og samferdsel

TransGovernance var et prosjekt med fokus på flernivåstyring (Multilevel Governance) som verktøy for bedre og mer effektivt samarbeid innen transportsektoren i Østersjøregionen. Prosjektet startet i september 2012 og ble avsluttet i november 2014. TransGovernance hadde 23 partnere fra 9 av landene rundt Østersjøen. Østlandssamarbeidets bidrag inn i prosjektet har spesielt vært informasjon omkring InterCity-utbyggingen.

I 2014 ble det bl.a. arrangert et arbeidsseminar i Malmö – om grensekryssende integrasjon – hvor Reidun Gravdahl og Roger Ryberg deltok fra Østlandssamarbeidet. Sluttrapport fra prosjektet finnes på nettsiden:

http://www.transgovernance.eu/media/436426/ok_final_report_bsr_transgov_141023.pdf

Deltakelse i nytt Interreg-prosjekt?

Arbeidet med grensekryssende forbindelser er sentralt både i statsetatenes arbeid med ny nasjonal transportplan og i fylkeskommunenes arbeid med revisjon av Østlandspakka. Kontaktutvalget vedtok i sitt oktobermøte at Østlandssamarbeidet bør søke å delta i planlagt Interreg-prosjekt med fokus på EUs transportkorridor fra Skandinavia til Middelhavet. En slik deltakelse vil også være i samsvar med handlingsprogrammet for samarbeidet med Schleswig-Holstein.

Statssekretær John-Ragnar Aarset og vegdirektør Terje Moe Gustavsen i dialog med fagpolitisk utvalg for samferdsel

OPPLÆRING, KOMPETANSE OG VERDISKAPING

Fagskolen ble et hovedtema i 2014, med innspill til NOU-utvalg, politisk sak i fylkeskommunene og felles innspill fra kontaktutvalget til Kunnskapsdepartementet og stortingskomitéen, samtidig som fagskolene startet opp prosjekt Yrkeshøgskole.

Seks av fylkeskommunene gav i 2012 NIFU i oppdrag å gjennomføre oppfølging av forskningsprosjektene «Bortvalg og kompetanse» (2002-2007). Fagpolitisk utvalg fikk resultatene framlagt på nyåret 2014. Hovedkonklusjonen er at utdanning lønner seg.

Skoleeierperspektivet legges til grunn

Skoleeierperspektivet legges til grunn for arbeidet i fagpolitisk utvalg opplæring, kompetanse og verdiskaping. Politisk ledelse i opplæringssektoren, med hovedutvalgsleder / fylkesråd og opposisjonsleder i hovedutvalg / komité er medlemmer. Kompetansegruppa består av administrative ledere, dvs. fylkesopplæringssjef / direktør. Kompetansegruppa har opp gjennom årene sett behov for nettverksgrupper for ulike områder. For tiden arbeides det med fag- og yrkesopplæring, fagskole, voksenopplæring, oppfølgingstjenesten / bedre gjennomføring i videregående opplæring (vgo), spesialundervisning, IKT i vgo og Kostra i vgo. Gruppene ser møteplass og samarbeid over fylkesgrensene som nyttig og møtes etter behov – en til fire ganger i året. Kompetansegruppa selv utgjør østlandsdelen av FFU, som er det nasjonale forumet for fylkesopplæringssjefene.

Fagpolitisk utvalg har prioritert følgende områder i handlingsprogrammet for 2014-2015:

- Relevant forskning
- Kvalitet i opplæringen med vekt på fleksible løp
- Utvikling av fagskolen
- Høyere utdanning

Temaene ses i større eller mindre grad i sammenheng med oppdrag fra kontaktutvalget om tiltakspakke for økt konkurransekraft, her presisert til å se opplæring ut fra næringslivets behov. Det betyr at fag- og yrkesopplæring og fagskole er særlig relevant.

Illustrasjon fra NOU2014:14, Fagskolene - et attraktivt utdanningsvalg

Oppfølging av forskning ved fylkeskommuner i Østlandssamarbeidet

«Bortvalg og kompetanse» var en rekke forskningsprosjekter ved fylkeskommunene i 2002-2007, gjennomført av NIFU i samarbeid med fylkeskommunene og med økonomisk støtte fra KS. Formålet var å få mer kunnskap om bortvalg og frafall i videregående opplæring (vgo). Prosjektene ble rapportert om i egne hefter og ca 300 foredrag, og flere stortingsmeldinger henviste til denne forskningen. Et prosjekt for oppfølging av hvor ungdommene er ved 25-årsalder, ni år etter de søkte vgo i 2002, ble avsluttet i 2013/2014.

Prosjektet koblet på data fra SSB om utdanning, jobb, familie m.v. Resultatene ble presentert for fagpolitisk utvalg i januar 2014. To av ti i utvalget hadde ikke bestått vgo, og ulikhet basert på sosiale forskjeller har fortsatt betydning for utbytte av utdanning ved 25 års alder. Men utdanning lønner seg også om vgo ikke ble avsluttet. To år i vgo er bedre enn ett år, og ett år i vgo gir bedre odds enn kun ungdomsskole viste prosjekresultatene. «Bortvalg og kompetanse»-forskningen er for øvrig tatt inn som referanse i et internasjonalt prosjekt som NIFU nå deltar i, «International study of city youth».

SMIL-prosjektet («Sammenhengen mellom IKT og læringsutbytte i vgo») ble gjennomført i syv fylkeskommuner med 17.500 elever involvert skoleåret 2012/2013. Studien vakte nasjonal interesse og er omtalt i Senter for IKT i utdanningens oversikt (Monitor skole) om digital kompetanse i skolen. Fylkeskommunene selv fulgte opp med oppdrag til administrativ IKT-gruppe om å utarbeide opplegg for kompetanseheving for ledere og lærere. IKT-gruppa leverte sitt forslag senhøstes 2014 og kompetansegruppa besluttet oppfølging i den enkelte fylkeskommune.

Kvalitet i opplæringen med samarbeid over fylkesgrensene

Fylkeskommunene utprøver ulike modeller innen fag- og yrkesopplæring og voksenopplæring, gjennom initiativ og med statlige prosjektmidler ut fra Meld. St. 20 (2012 – 2013) På rett vei. Kunnskapsdepartementet orienterte i mai fagpolitisk utvalg om oppfølging av stortingsmeldingen.

Både fag- og yrkesopplæringsgruppa og voksenopplæringsgruppa utveksler erfaringer med ulike forsøk. Begge grupper er opptatt av oppfølging av Samfunnskontrakten for flere læreplaner, og av å finne fram til varige tiltak. Bedre og mer lik forvaltningspraksis og utarbeiding av lokale inntaksforskrifter har også vært aktuelle tema administrativt. Innen fagopplæring er kvalitet og statlig tilsyn prioritert, samt forberedelse for oppnevning til og kompetanseheving av nye yrkesopplæringsnemnder og nye prøvenemnder i 2015. Prøvenemndene godkjenner fagprøver, dvs. har eksamensansvar, og kvalitet er viktig for lærlingene og deres arbeidsgivere. Det er også tatt initiativ til fortsatt samarbeid på Østlandet om prøvenemnder i «små fag».

Forsker Eivind Markussen fra NIFU orienterte om "Bortvalg og frafall" ni år etter søknad til vgo

Fagskolene på Østlandet samarbeider og har felles informasjon og logo

Seniorrådgiver Ola Risnes presenterte NHOs satsing "Læringslivet" for fagpolitisk utvalg
Foto: NHO

Gruppe for oppfølgingstjenesten ble «reorganisert» i 2014, med bakgrunn i regjeringen Solbergs program «Bedre gjennomføring i vgo». Gruppen samhandler godt over fylkesgrensene, og leder deltar i departementets nasjonale ressursgruppe og kan bringe felles synspunkter inn dit. Utfordringene er å finne tiltak for unge som trenger det, samt å motivere. Skoleeiers gruppe for spesialundervisning / institusjonsundervisning drøfter særlig forvaltningspraksis, mer like holdninger overfor private vgs, og opplæring for unge i institusjon. Kostra-gruppen arbeider med kvalitet i regnskap, og stiller medlemmer sammen med de to andre opplæringsregionene i referansegruppe for statlig gruppe (Fylkeskostra Utdanning). Riktig føring og riktige tall er viktig for regnskapenes del, men også fordi Staten baserer budsjettildeling ut fra Kostra. Fagpolitisk utvalg har ellers bl.a. fulgt opp sak om landslinjer, og bedt KS ta den videre.

Et eget NOU-utvalg, som ledes av professor Ludvigsen, Universitetet i Oslo, utreder «Framtidens skole», dvs. fellesfagene. Fagpolitisk utvalg fikk orientering i høstmøtet, ved medlem i Ludvigsenutvalget, rektor Korpås, St.Olav videregående skole i Østfold. Hovedutredningen kommer i juni 2015. Det er gitt signaler om at «Flere av fagene i dagens skole er svært brede i omfang. Dette kan gå på bekostning av elevenes muligheter til dybdelæring og faglig progresjon. Utvalget vil i hovedutredningen vurdere om noen fagområder bør styrkes, og om noen enkeltfag bør ut til fordel for nye.»

Høyere utdanning – med særlig fokus på utvikling av fagskolen

Fagskolen har vært et politisk tema de siste par årene. På nyåret 2014 møtte fagpolitisk utvalg ved Frode G. Hestnes fagskoleutvalgets leder Jan Grund for formidling av synspunkter fra Østlandssamarbeidet. Videre ble fagskole fulgt opp med politisk sak i den enkelte fylkeskommune. Med bakgrunn i vedtakene og anbefaling fra fagpolitisk utvalg, vedtok kontaktutvalget i juni å sende synspunkter på utvikling av fagskolen over til departement og stortingskomité.

Fagskolene ved rektorer og styrer har tatt initiativ til prosjekt Yrkeshøgskole, og i høstmøtet sa fagpolitisk utvalg ja til å være referansegruppe, med oppfølging av prosjektet i 2015. Grund-utvalget leverte NOU 2014: 14, Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg, til statsråd Røe Isaksen 15.12.2014. Høringssak vil bli et felles tema administrativt og politisk i 2015. For svak finansiering av fagskolen har vært og er en stor utfordring, noe også Grund-utvalget peker på. Utvalget foreslår at alle offentlige fagskoler skal være statlige og at antallet reduseres sterkt.

Helsefagtilbudene finansieres utenom ordinær fagskoledrift, og fylkeskommunene forvalter budsjettmidler fra Helse- og omsorgsdepartementet. En saksbehandlergruppe har koordinert overfor private tilbydere (skjema, frister mv.), noe private tilbydere er svært godt fornøyd med.

Høyere utdanning og overgangen fra vgo til høgskole ble også satt på dagsorden i fagpolitisk utvalgs høstmøte. Rektor Kulbrandstad, Høgskolen i Hedmark og nestleder i Universitets- og høgskolerådet, holdt foredrag for utvalget om vgo – høgskole, overganger, regionale tilbud og kontakt til arbeidslivet.

Tiltakspakke for økt konkurransekraft – opplæring ut fra næringslivets behov

Med utgangspunkt i oppdraget fra kontaktutvalget og NHOs konferanserekke Læringslivet, ble NHO invitert til å drøfte opplæring med utvalget. Videre orienterte Telemark og Buskerud om egen dimensjonering av vgo og læreplaner, og Akershus innledet til diskusjon om fagopplæring. Både opprettelse av læreplaner, søking og gjennomføring i vgo har sammensatte årsaker. Arbeidsinnvandring, lærlingeklausul ved anbud og samarbeid med næringslivet var bl.a. i fokus. En godkjenningssordning for utenlandske arbeidere i forhold til norsk fagbrev ble tatt opp i 2014 og henvendelse sendt Kunnskapsdepartementet. Departementet har bedt Utdanningsdirektoratet om å følge opp.

EUROPAPOLITISK SAMARBEID

Samarbeidet mellom fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet og delstaten Schleswig-Holstein ble profilert i tilknytning til det norske grunnlovsjubileet. Ungdom ble satt i fokus både gjennom et demokratiseminar og et flott kulturprogram i Kiel 14. januar 2014.

Østlandssamarbeidet har aktivt bidratt i rulleringen av regjeringens Tysklandstrategi og i utviklingen av nye Interreg B- og C-program. Økt kunnskap om EU/EØS og betydningen for Norge rettet mot unge mennesker er målet med den nye modulen på NDLA (Norsk Digital Lærings Arena), utarbeidet i samarbeid med SIU (Senter for Internasjonalisering i Utdanning). Østlandssamarbeidet var en av initiativtakerne. Arbeidet i de europeiske organisasjonene har vært viktig også i 2014. Nettverket ØstsamUng ble evaluert våren 2014 og videreføres. Det vil framover bli tilrettelegging for bedre dialog mellom nettverket og Østlandssamarbeidets poliske organer.

Samarbeidet mellom Østlandsfylkene og Schleswig-Holstein markert i Kiel

Fredsslutningen i Kiel 14. januar 1814 avsluttet Napoleonskrigene i Norden, og gav støtet til den norske selvstendighetsbevegelsen. Markering av Kiel-freden ble starten på 200 årsjubileet for den norske grunnloven. Hovedarrangementet fant sted i Kiel 14. januar 2014 og var det første offisielle arrangementet i Norges grunnlovsfeiring – og det eneste utenfor Norge. Østlandssamarbeidet deltok i planlegging og gjennomføring av markeringen i nært samarbeid med sekretariatet for grunnlovsjubileet på Stortinget, den norske ambassaden i Berlin og våre samarbeidspartnere i delstaten Schleswig-Holstein.

Østlandssamarbeidet bidro til gjennomføring av et demokratiseminar med 25 ungdoms-deltakere fra ØstsamUng, Schleswig-Holstein, samt Sverige og Danmark. Videre til deltakelse av en klasse fra Skien vgs. linje for dans og drama i samarbeid med et ungdoms-symfoniorkester fra Ernst Barlach Gymnasium i Kiel. Et felles kulturinnslag inngikk i den offisielle markeringen på Kiel slott 14. januar, og dette fikk god omtale. I november kom ungdommene fra Kiel på gjensitt til Skien, og en felles konsert ble arrangert i Ibsenhuset. Kommisjonsmøtet i samarbeidet med Schleswig-Holstein ble gjennomført 15. januar i Kiel under ledelse av europaminister Anke Spoorendonk. Østlandssamarbeidets deltakere inngikk i Stortingspresidentens delegasjon til arrangementet i Kiel. I forbindelse med den offisielle åpningen av grunnlovsjubileet på Eidsvoll i februar, besøkte både Minister-presidenten og leder av parlamentet i Schleswig-Holstein Norge. Representanter fra Østlandssamarbeidet møtte begge til samtaler.

Østlandsutstillingen var invitert til å delta sammen med sin søsterorganisasjon i et kunst-prosjekt i Kiel med tema fred, knyttet til markeringen av Kiel-freden. Samtidig arbeidet de i 2014 med en ny felles østnorsk-nordtysk kunstutstilling, for visning i Oslo juni-juli 2015 og i Kiel på nyåret 2016. Som en oppfølging av en tidligere vandrestilling, Connecting, ble tre norske kunsthåndverkere invitert til å stille ut i delstatsparlamentet i Kiel sammen med kunsthåndverkere fra Schleswig-Holstein. Utstillingen «Threaded / Eingefädelt» ble godt besøkt.

I mars var Østlandssamarbeidet vertskap for en gruppe ungdomsarbeidere som besøkte Lillehammer, Akershus og Moss. Besøket var en oppfølging av tilsvarende besøk fra Østlandet i Schleswig-Holstein i 2013. Et prosjekt med støtte fra Aktiv Ungdom ble gjennomført i juni i Buskerud i samarbeid med Landesjugendring Schleswig-Holstein. I november deltok en gruppe ungdom fra Oppland på filmfestival i Schleswig-Holstein, som et ledd i bilateralt samarbeid.

Norske deltakere på kommisjonsmøtet med Schleswig-Holstein

Ungdommer fra Skien vgs med opptreden på Kiel slott

Kontaktutvalgets leder Ole Haabeth og europaminister Vidar Helgesen som orienterer kontaktutvalget

Fylkesvaraordfører Lars Salvesen og ekspedisjonssjef Elisabeth Walaas

EU-ambassadør Helen Campbell åpnet Interreg-seminarene i januar 2014

Styrket samarbeid med nasjonale myndigheter

Interreg-programmene har stått i fokus også i 2014. I januar gjennomførte internasjonalt fagpolitisk utvalg et møte med statssekretær i Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), Jardar Jensen, der Interreg og norsk deltakelse var tema. I juni møtte europaminister Vidar Helgesen kontaktutvalget, og hovedtema for dette møtet var Regjeringens nye Europastrategi. Regjeringens Tysklandstrategi har i 2014 vært gjenstand for rulling og et nytt handlingsprogram ble lansert i august. Østlandssamarbeidet bidro med innspill både til strategidokumentet og til det nye handlingsprogrammet. Innspillene ble godt mottatt og deler kan sees igjen i dokumentene. Som et ledd i revisjonsprosessen møtte internasjonalt fagpolitisk utvalg ekspedisjonssjef Elisabeth Walaas i Utenriksdepartementet (UD) til møte i januar.

Det ble gjennomført to møter i Europapolitisk forum i 2014. Østlandssamarbeidet var vertskap for mai-møtet i samarbeid med Østfold fylkeskommune. Møtet ble avholdt i Fredrikstad og hadde fokus på forskning og innovasjon og transportkorridorer. Møtet i november hadde EUs rammeverk for energi og klima på dagsorden, og Østlandssamarbeidets leder, Ole Haabeth, stod for ett av åpningsinnleggene.

Etter halvannet års arbeid lanserte statssekretær i UD, Ingvild Stub, i november en ny digital læringsressurs om Norge og EU - tilrettelagt for undervisning i videregående skole. Østlandssamarbeidet er en av initiativtakerne bak denne etableringen og har deltatt aktivt i arbeidet - som er utført av NDLA (Norsk Digital Lærings Arena) og SIU (Senter for Internasjonalisering i Utdanning).

Østlandssamarbeidet er nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet og bidro i den forbindelse til et miniseminar om EUs Østersjøstrategi i Oslo i mai – i samarbeid med EU-kommisjonen og KMD. Fokus ble satt på strategiens arbeid innen innovasjon, maritim sektor og energi. Målet var å gjøre strategien bedre kjent i Norge – spesielt overfor departementer og direktorat – og legge til rette for økt samarbeid med norske aktører innenfor strategiens prioriterte områder.

Østlandssamarbeidet har deltatt i UD's tidlige varslingsgruppe (TV-gruppa) i 2014 ved fungerende leder i internasjonal administrativ gruppe, Rune Bakkevoll. Gruppa har hatt fire møter og har hatt fokus på EU-kommisjonens arbeidsprogram og initiativ som har stor betydning for Norge. TV-gruppa skal bidra til bedre inkludering av lokale- og regionale myndigheter og arbeidslivets parter i departementenes EU/EØS-arbeid.

Interreg - et viktig område for samarbeid nasjonalt og i Europa

Programutviklingsarbeidet for de nye Interreg B- og C-programmene har også i 2014 stått i fokus. I januar gjennomførte internasjonalt fagpolitisk utvalg et møte om Urbact-programmet (program for by-samarbeid) samt et miniseminar for å gi innspill til programarbeidet i Østersjøen, Nordsjøen og Interreg Europa. EUs ambassadør til Norge, Helen Campbell, åpnet seminarene. I januar lanserte Østlandssamarbeidet i samarbeid med Interreg.no gode prosjekteksempler fra Interreg Østersjøen i perioden 2007-2013. Eksempler fra 11 prosjekt samt to fakta-ark med gode råd ble publisert – både på www.interreg.no og på www.ostsam.no. Eksemplene, som ble godt mottatt, er bredt distribuert og utdelt på sentrale møter og konferanser gjennom året.

Som nasjonalt kontaktpunkt for Østersjøprogrammet har Østlandssamarbeidet deltatt på diverse møter for utvikling av det nye Interreg-programmet for Østersjøen. Internasjonal koordinator var en av bidragsyterne under programmets kick-off konferanse i Warszawa i november. I tillegg bidro Østlandssamarbeidet med innspill til den norske lanseringskonferansen for Interreg 2014 – 2020 i Oslo i september.

Internasjonalt fagpolitisk utvalg gjennomførte et mini-seminar om TransGovernance prosjektet (Interreg Østersjøen) i Oslo i september der resultat fra prosjektet ble presentert og diskutert.

BSSSC og Østersjø samarbeidet sentralt også i 2014

Østlandssamarbeidet deltar i styret i Baltic Sea States Subregional Co-operation (BSSSC) ved kontaktutvalgsmedlem Roger Ryberg, Buskerud. Det ble gjennomført tre møter i 2014. Ryberg har ansvar for å følge opp BSSSCs arbeid inn mot den Nordlige dimensjon og deltok i den forbindelse på møte i «Senior Official Group» i Oslo i april. BSSSC fikk tildelt taletid i møtet og Ryberg framla forslag om å involvere det regionale nivået mer i strukturene for Nordlig dimensjon. Som en direkte oppfølging av dette ble BSSSC invitert og møtte i styringsgruppa i Moskva i oktober v/BSSSCs generalsekretær. Videre oppfølging er under diskusjon.

Ett av styremøtene i BSSSC ble avholdt som en del av Baltic Sea Days i Turku, Finland, der også EUs Østersjøstrategi sitt forum ble gjennomført. «Growing together – for a prosperous, inclusive and connected Baltic Sea Region» var tema. Norge ble invitert til å oppnevne representanter til styringsgruppa for strategiens nabolikssamarbeid, og Østlandssamarbeidet ble av UD og KMD oppfordret til å påta seg en koordinerende rolle. Internasjonal koordinator i sekretariatet er oppnevnt som ansvarlig sammen med en representant fra KMD. Første møte avholdes i 2015.

Årskonferansen i BSSSC ble gjennomført i Jurmala i Latvia i oktober. Østlandssamarbeidet bistod formannskapet med arrangement av en workshop om smart spesialisering i kant med konferansen. Ungdomsdeltakere fra ØstsamUng deltok i et eget møte for å starte en prosess med ny handlingsplan for BSSSCs ungdomsnettverk.

Nordsjøkommisjonen (NSC) rundet 25 år

Nordsjøkommisjonen feiret 25-års jubileum med en større konferanse i Aalborg, Danmark, i mars. Alle tidligere presidenter i organisasjonen var invitert og holdt innlegg. Leder av internasjonalt fagpolitisk utvalg, Gunn Marit Helgesen, var selvskreven gjest som langvarig president i organisasjonen fram til 2012. I juni gjennomførte NSC sin årlige konferanse sammen med Interreg Nordsjøprogrammet i Aberdeen i Skottland. Fokus var på det nye Interreg-programmet, og det var stor interesse for tema og for å utvikle nye samarbeidsprosjekt rundt Nordsjøbassenget. Varamedlem til styret i NSC, Karen Anne Kjendlie, Vestfold, gikk i september ut av politikken og nytt varamedlem er Andreas Lervik, Østfold. Presidentskap og sekretariat for NSC er tilbake i Norge og ivaretas nå av Hordaland fylkeskommune. På generalforsamlingen til Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR) i Umeå i Sverige i september, ble Gunn Marit Helgesen, Telemark, gjenvalgt som første visepresident og kasserer for to nye år.

Assembly of European Regions (AER) har gjennomgått store endringer

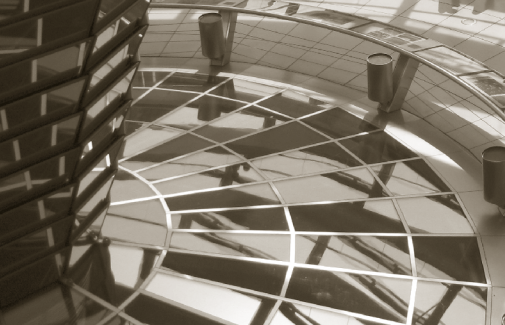
2014 var et utfordrende år for AER. Det ble jobbet aktivt for å sikre økonomien, tilpasse organisasjonens kostnader og administrasjon til inntektene og å legge en god ramme for gjennomføring av AERs nye strategi. AER har nå et godt utgangspunkt for 2015. Fylkesordfører i Hedmark, Dag Rønning, ivaretar det norske vervet i byrået i AER. Han har gjennom 2014 representert AER i flere ulike sammenhenger. Under generalforsamlingen i Polen i mai ble Østfold tildelt pris for sitt ungdomsarbeid. Prisen ble mottatt av fylkesvaraordfører Per Inge Bjerknes og en representant fra ungdommens fylkesråd i Østfold. Det norske AER nettverket har gjennomført to møter i 2014 samt et formøte i forbindelse med generalforsamlingen.

Gunn Margit Helgesen, leder av internasjonalt fagpolitisk utvalg, og statssekretær Jordar Jensen

Fylkesordfører Dag Rønning er norsk byråmedlem i AER

Nettverket ØstsamUng videreføres

ØstsamUng var gjenstand for evaluering våren 2014, og kontaktutvalget behandlet saken i juni. En av oppfølgingene etter evalueringen er å etablere bedre kontakt mellom ØstsamUng og Østlandssamarbeidets politiske organ. Etter en drøfting høsten 2014 er det nå lagt opp til å prøve ut ulike ordninger for 2015 i alle fagpolitiske utvalg, samt gjennomføre et fellesmøte mellom ØstsamUng og kontaktutvalget i mars.

ØstsamUng har hatt to samlinger i 2014 – en i Sarpsborg i april med fokus på drop-out og en i Lørenskog i oktober med fokus på mental helse. Ungdomsnettverket har også deltatt på BSSCs årskonferanse i Jurmala i oktober og på samlinger i AERs ungdomsnettverk i Jönköping i juni og i Istanbul i november, samt på AERs sommerakademi i Serbia i august.

Representanter fra Østlandssamarbeidet møtte gruppe fra Europarådet

I september var en gruppe fra Europarådets kommunal- og regionalkongress i Oslo i forbindelse med en gjennomgang av norsk lokal- og regionaldemokrati. Østlandssamarbeidet hadde, sammen med Vestlandsrådet, et møte med gruppa den 11. september og kom i tillegg med skriftlig innspill til gruppas arbeid. Fra Østlandssamarbeidet møtte fylkesordfører Anette Solli, Akershus, og opposisjonsleder Roger Ryberg, Buskerud. Utkast til rapport ble mottatt i desember og endelig utgave ventes våren 2015 etter formell behandling i kongressens politiske organ.

Bedre samordning og grunnlag for europearbeidet

Internasjonal administrativ gruppe gjennomførte fellesmøte med Osloregionens Europa-kontor i Brussel i april – med fokus på de nye EU/EØS programmene. Østlandssamarbeidets sekretariat utarbeidet i 2014 en engelsk ordliste for politiske og administrative benevnelser i fylkeskommunene. Listen finnes her

http://www.transgovernance.eu/media/436426/ok_final_report_bsr_transgov_141023.pdf

Norske ungdommer i AER-møte, foto: Line Helene Nilsen

ØSTLANDSUTSTILLINGEN

Østlandsutstillingen er en av fem kunstnerstyrte landsdelsutstillinger for samtidskunst. Den finansieres gjennom Østlandssamarbeidet, av alle fylkeskommunene unntatt Telemark, som sammen med Agder gir tilskudd til Sørlandsutstillingen. Kontaktutvalget behandlet sak om evaluering 2012-2014 i juni, og vedtok at Østlandsutstillingen videreføres som et kulturpolitisk tiltak i regi av Østlandssamarbeidet, med oppgaver både som landsdelsutstilling og som del av felles aktivitetsprogram i samarbeidet med Schleswig-Holstein. Ny evaluering skal gjøres i løpet av 2018.

Østlandsutstillingen (ØU) har fri innsendingsrett og organiserer vandreutstillinger. I 2014 ble ØU vist i Kunstbanken, Hedmark, i Buskerud kunstsenter og i Østfold Kunstsenter. Vel 300 kunstnere sendte inn ca 900 arbeider for juryering. 52 kunstnere fikk antatt 61 verk, i et mangfold av uttrykk – med maleri, tegning, video, installasjon, tekstil og tredimensjonale arbeider. Hele utstillingsperioden varte fra mars til oktober. Østlandsutstillingen fortsetter med prisutdeling, og i 2014 ble Hans Martin Øien, Buskerud, tildelt pris for utstillingens mest markante verk, mens Ingebjørg Une Hagen, Akershus, fikk pris for beste tredimensjonale verk. Østlandsutstillingen 2014 innbefattet også seminar i Hamar, med tema reise, et stedspesifikt verk i Siloen på Papirbredden i Drammen og en performance i tilknytning til litteraturfestivalen i Fredrikstad.

Nytt styre, valgt av kunstnerorganisasjonene, begynte i løpet av året å forberede en felles samtidskunstmønstring for Østlandet og Schleswig-Holstein, med visning i Oslo sommeren 2015 og i Kiel på nyåret 2016. Tema for fellesutstillingen vil være identitet.

Verket "Hexapode" av prisvinner Ingebjørg Une Hagen, foto: Ingebjørg Une Hagen

Marit Roland stedspesifikt verk "Paper drawing #9" i Siloen på Papirbredden Drammen

Fra omvisning i Buskerud kunstsenter, foto : Østlandsutstillingen

NYE INNSATSOMRÅDER 2014

Jørgen Amdam fra Møreforskning orienterer kontaktutvalget om mulige elementer i regionreformen

Tiltakspakke for økt konkurransekraft

Kontaktutvalget vedtok i høsten 2013 å sette i gang arbeid med en tiltakspakke for å motvirke effektene av todelingen i norsk økonomi og næringsliv – mellom oljerelatert virksomhet og annet næringsliv.

Arbeidet med tiltakspakka startet i januar 2014 – dels i regi av etablerte organer innen Østlandssamarbeidet, dels i regi av egne arbeids- og prosjektgrupper. Flere av de foreslåtte tiltakene inngår i innsatsområder under samferdsel og opplæring. I tillegg ble det etablert tre administrative prosjektgrupper for å se nærmere på utfordringer og muligheter tilknyttet følgende tema:

- Skog- og trenæringen
- Forskningsrelatert nettverksbygging
- Samarbeid om bruk av fylkeskommunale virkemidler

Prosjektgruppa for skog- og trenæringen ledes av Hedmark fylkeskommune. Gruppa har i 2014 initiert to politiske uttalelser fra Østlandssamarbeidet til den regjeringsoppnevnte strategigruppa SKOG22.

Gruppa for samarbeid om bruk av fylkeskommunale virkemidler ledes av Vestfold fylkeskommune. I en rapport til kontaktutvalget høsten 2014 foreslo gruppa å framheve og styrke de mellomstore byenes rolle som forutsetning for og motor for næringsvekst på Østlandet. Videre å utvikle interregionale tiltak for næringsutvikling basert på østlandske fylkeskommunenes samlede ressursbase, der tiltak utformes og utvikles uavhengig av fylkesgrenser. Gruppa har også foreslått å forsterke fylkeskommunenes felles engasjement i EU/EØS-prosjekter, for både å sikre ekstern finansiering av felles prosjekter og få tilgang til impulser for nye veksttiltak på Østlandet.

Gruppa for forskningsrelatert nettverksbygging ledes av Akershus fylkeskommune og har så langt arbeidet for å utvikle aktiviteter på tvers av grensene mellom VRI-regionene på Østlandet.

Kommune- og regionreform

Regjeringen har startet opp arbeidet med en kommune- og regionreform. Fylkesmennene har fått ansvaret for å lede medvirkningsprosessene med kommunene. Stortinget synes å ønske seg et regionnivå med større enheter enn dagens fylkeskommuner.

Fylkesordførerkollegiet i KS har fattet et enstemmig vedtak om at fylkeskommunene ønsker å ta en aktiv rolle i utredninger og diskusjon om et framtidig regionalt folkevalgt nivå.

Kontaktutvalget diskuterte fylkeskommunenes rolle i forhold til de igangsatte arbeider tilknyttet kommune- og regionreformen i sitt møte i oktober 2014. Det var bred enighet om at fylkeskommunene ikke kan sitte passive i forhold til de prosesser som nå er i gang.

I tillegg til aktiviteter igangsatt i den enkelte fylkeskommune, ønsker kontaktutvalget å bruke Østlandssamarbeidet som en felles arena for gjensidig informasjon og koordinering av de fylkeskommunale prosessene. Samtidig forutsettes prosesser innen Østlands-samarbeidet sett i sammenheng med arbeider initiert av fylkesordførerkollegiet i KS.

For å fortsette felles diskusjon og samordning av synspunkter, besluttet kontaktutvalget å samles til ekstraordinært møte i januar 2015.

Kontaktutvalget lyttet aktivt til Amdams redegjørelse

ØKONOMI

Fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet har definert seg som likeverdige partnere og deler likt på kostnadene til sekretariatet og alle fellesprosjekter.

Hovedoversikt

Regnskapet for Østlandssamarbeidet blir ført av Akershus fylkeskommune og revidert av Akershus og Østfold fylkesrevisjon. Tall for 2012 og 2013 er vist for sammenligning.

HOVEDPOSTER	2012	2013	2014
DRIFTSINNTEKTER (OVERFØRINGER)	7.964.112	5.860.943	6.212.220
LØNN, INKL TRYGD OG PENSJON	-2.395.782	-2.699.841	-2.780.317
KJØP AV VARER OG TJENESTER	-3.609.415	-1.508.539	-1.806.091
OVERFØRINGER	-3.187.225	-1.309.294	-1.428.884
SUM DRIFTSUTGIFTER	-9.192.422	-5.517.674	-6.015.292
NETTO DRIFTSRESULTAT	-1.228.310	343.269	196.928
AVSETNING TIL FOND	0	-343.269	-196.928
OVERFØRING FRA FORRIGE ÅR OG BRUK AV FOND	1.228.310	0	0
RESULTAT	0	0	0

Balanse ved utgangen av 2014 var 3.132.406 kr. Balanse ved utgangen av 2013 var på 2.935.478 kr.

Økonomisk oversikt etter formål

I tillegg til det ordinære driftsregnskapet, føres et driftsregnskap etter formål, for bedre å synliggjøre sammenheng mellom aktiviteter og regnskapet. Driftsregnskapet etter formål viser følgende tall for 2014 (tall fra 2012 og 2013 til sammenligning):

HOVEDPOSTER	2012	2013	2014
INNBETALINGER OG BRUK/AVSETN. FOND	6.713.093	5.024.318	5.328.072
SEKRETARIATET	-2.596.623	-2.672.524	-2.789.762
UTVALG, GRUPPER OG SEMINARER	-178.036	-180.215	-212.190
INFORMASJON	-104.040	-59.760	-57.713
TRANSGOVERNANCE	-250.313	-256.852	-141.099
ØSTLANDSUTSTILLINGEN	-840.000	-1.050.000	-1.085.000
KOMPETANSEPROSJEKTER	-14.519	0	0
BSSSC	-836.928	-28.865	-9.097
ANNET INTERNASJONALT SAMARBEID	-194.832	-299.901	-349.850
SAMFERDSEL	-1.658.795	-336.056	-546.197
ØKT KONKURRANSEKRAFT			-64.167
INTERREG GENERELT	-39.007	-140.145	-72.997
SUM	0	0	0

Arbeid med "Interreg generelt" utføres av Østlandssamarbeidet etter avtale med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som finansierer denne aktiviteten fullt ut. I 2014 ble det ikke søkt om refusjon for utlegg.

REVISORBEKREFTELSE

Akershus og Østfold fylkesrevisjon

Østlandssamarbeidet c/o Akershus fylkeskommune
Postboks 1200 Sentrum
0107 OSLO

Vår ref.: 2015/32 - 110/2015

Deres ref.:

Dato: 04.03.2015

Revisjonsuttalelse - Østlandssamarbeidets regnskap 2014

Akershus og Østfold fylkesrevisjon har i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger, kontrollert regnskapet for Østlandssamarbeidet 2014. Vår kontroll er utført for å bistå tilskuddsyterne i vurderingen av riktig bruk av tilskuddene.

Østlandssamarbeidets regnskap er en del av konsernregnskapet til Akershus fylkeskommune, og regnskapsføres på eget ansvarsområde. Akershus og Østfold fylkesrevisjon har revidert regnskapet i henhold til forskrift om revisjon 1. juli 2004 og kommunal revisjonsskikk.

Vi har gjennomført følgende kontrollhandlinger:

- Kontrollert at vedlagt regnskap er i samsvar med opplysningene i konsernregnskapet.

Resultat av gjennomført kontrollhandling:

- Det fremlagte regnskapet samsvarer med Akershus fylkeskommune regnskap. Resultatet viser et mindreforbruk på 196 928,40. Bundet fondskonto pr. 31.12.14 viser kr. 3 132 406,48.

De utførte kontrollhandlingene utgjør verken revisjon eller begrenset revisjon, og det gis derfor ikke uttrykk for noen sikkerhet for at informasjonen ikke inneholder vesentlige feil.

Det presiseres at dersom det hadde vært utført ytterligere kontrollhandlinger, eventuelt revisjon eller begrenset revisjon, kunne dette avdekke ytterligere forhold som ville blitt rapportert.

Denne revisjonsbekreftelsen er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet i første avsnitt samt til deres informasjon, og skal ikke brukes til noen annet formål.

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent av

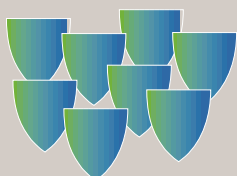
Ketil Roppestad
revisjonsdirektør

Camilla Larsson
regnskapsrevisor

Akershus og Østfold fylkesrevisjon

Adresse hovedkontor: Postboks 220, 1702 Sarpsborg
Adresse avd.kontor: Postboks 1200 Sentrum, 0107 Oslo
Telefon: 69117000 / 22055000

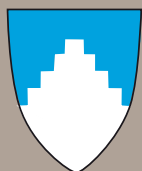
E-post: fylkes.revisjonen@ostfoldfk.no
Internett: www.ostfoldfk.no
Org.nr.: 980 756 351

ØstlandsSamarbeidet

Eastern Norway County Network

Postboks 1200 Sentrum, N-0107 OSLO, Tel. + 47 22 05 50 80, Fax + 47 22 05 50 88
E-post: ostlandssamarbeidet@ostsam.no
www.ostsam.no

AKERSHUS FYLKESKOMMUNE
Postboks 1200 Sentrum,
N-0107 OSLO
Tel. +47 22 05 50 00
postmottak@akershus-fk.no
www.akershus.no

OPPLAND FYLKESKOMMUNE
Postboks 988
N-2626 LILLEHAMMER
Tel. +47 61 28 90 00
postmottak@oppland.org
www.oppland.no

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Postboks 3563
N-3007 DRAMMEN
Tel. +47 32 80 85 00
postmottak@bfk.no
www.bfk.no

VESTFOLD FYLKESKOMMUNE
Postboks 2163
N-3103 TØNSBERG
Tel. +47 33 34 40 00
firmapost@vfk.no
www.vfk.no

HEDMARK FYLKESKOMMUNE
Postboks 4404 Bedriftssenteret
N-2325 HAMAR
Tel. +47 62 54 40 00
postmottak@hedmark.org
www.hedmark.org

TELEMARK FYLKESKOMMUNE
Postboks 2844
N-3702 SKIEN
Tel. +47 35 91 70 00
post@t-fk.no
www.telemark.no

OSLO KOMMUNE
Rådhuset,
N-0037 OSLO
Tel. +47 02180
postmottak@oslo.kommune.no
www.oslo.kommune.no

ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE
Postboks 220,
N-1702 SARPSBORG
Tel. +47 69 11 70 00
sentralpost@ostfoldfk.no
www.ostfold-f.kommune.no